

Національний
банк України

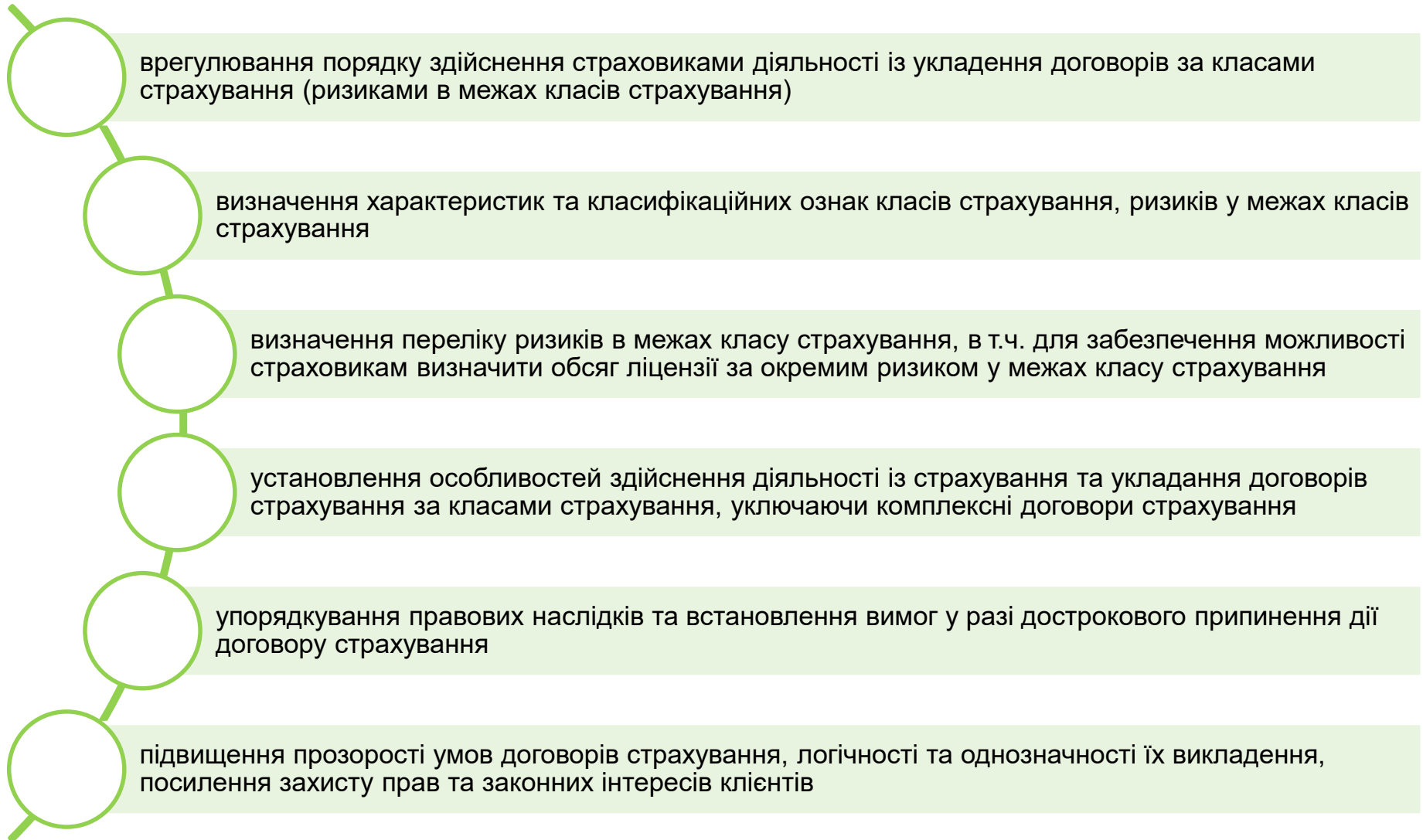
Проект постанови Правління Національного банку України “Про затвердження Положення про характеристики та класифікаційні ознаки класів страхування, особливості здійснення діяльності зі страхування та укладання договорів за класами страхування”

Департамент методології регулювання діяльності
небанківських фінансових установ

Зустріч з представниками ринку страхування щодо
обговорення оприлюдненого проекту Положення
м. Київ, 06.07.2023

! Ця презентація підготовлена виключно з метою ознайомлення із концепцією майбутнього регулювання. Жодне положення, зазначене у цій презентації, не слід розуміти як конкретну вимогу, що міститься у проекті регуляторного акта. Для отримання інформації щодо змісту конкретних положень проектів необхідно ознайомитись з проектами регуляторних актів на сторінці офіційного інтернетпредставництва Національного банку України. Бачення майбутнього регулювання, що міститься у цій презентації, може бути змінено або вдосконалено за результатами подальшого опрацювання та обговорення з учасниками страхового ринку

Мета прийняття регуляторного акта

Підстави прийняття регуляторного акта

Закон України «Про страхування» № 1909 (основні повноваження)

Стаття 4. Класи страхування

...

3. Перелік ризиків у межах класів страхування, характеристики та класифікаційні ознаки класів страхування, ризиків у межах класів страхування, а також особливості здійснення діяльності із страхування та укладання договорів за класами страхування визначаються спеціальними законами з регулювання ринку страхування та **нормативно-правовими актами Регулятора.**

Стаття 105. Припинення договору страхування

...

4. ... Вимоги до порядку розрахунку частини платежу до повернення страхувальнику, розрахунку викупної суми при достроковому припиненні дії договору страхування життя та порядку здійснення страхових виплат у разі дострокового припинення договору страхування **встановлюються нормативно-правовими актами Регулятора.**

Стаття 109. Особливості договору страхування життя

...

13. **Регулятор має право встановлювати додаткові вимоги** до договорів страхування життя та порядку їх укладення, а також встановлювати вимоги до порядку визначення страхової премії, редукування страхових сум та/або страхових виплат.

Стаття 110. Особливості договору пенсійного страхування

...

12. Нормативно-правовими актами **Регулятора можуть встановлюватися додаткові вимоги** до діяльності з пенсійного страхування та страховиків, які здійснюють таку діяльність, а також до договорів пенсійного страхування та порядку їх укладення.

Acquis_ЄС

- Директива 2009/138/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 25 листопада 2009 року про початок і ведення діяльності у сфері страхування і перестраховування (Платоспроможність II)

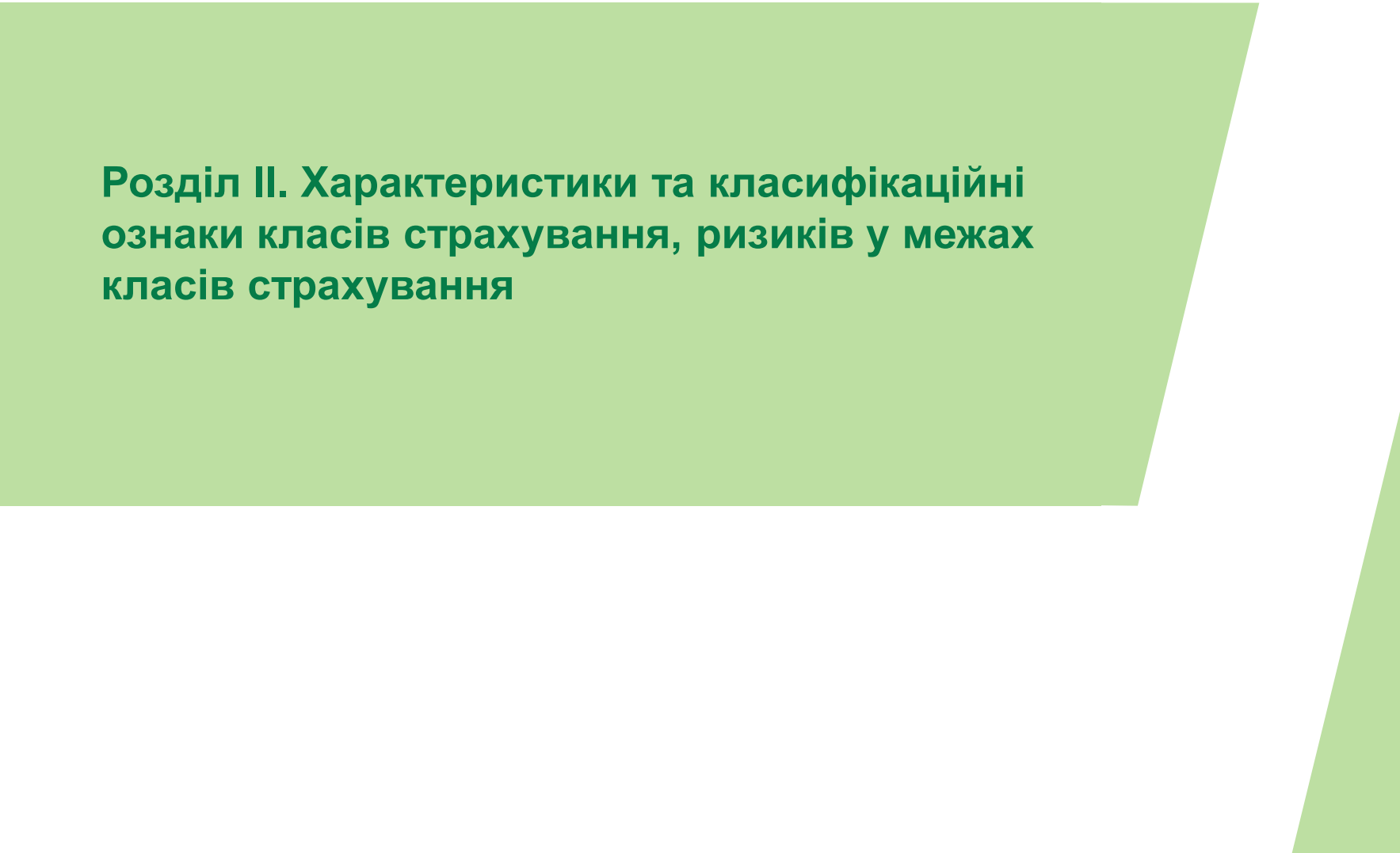
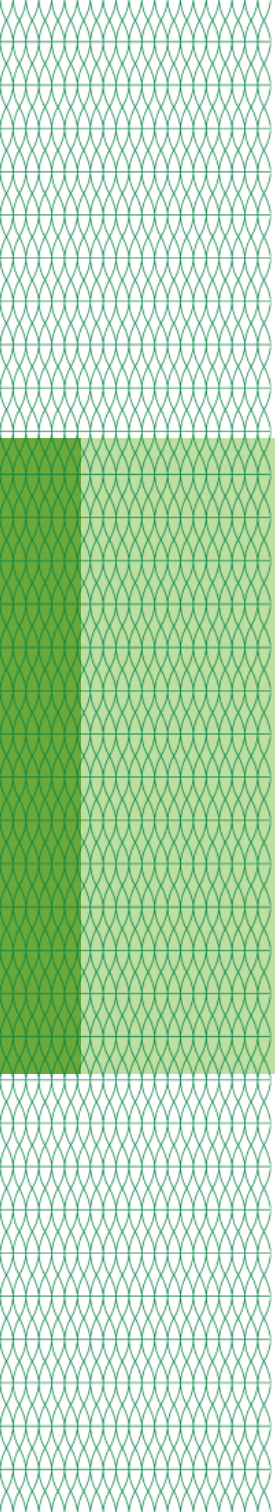
Діюче регулювання (буде скасовано)

- Характеристика та класифікаційні ознаки видів добровільного страхування (Розпорядження Держфінпослуг від 09.07.2010 № 565)
- Додаткові вимоги до договорів страхування життя (Розпорядження Нацкомфінпослуг від 01.06.2017 № 2172)

Структура нормативно-правового акта

Структура Положення

I Загальні положення	II- VI Характеристики класів та ризиків в межах класу	VII Особливості здійснення діяльності та укладання договорів	VIII Особливості дострокового припинення договорів	IX Порядок здійснення контролю НБУ
<ul style="list-style-type: none">Визначення питань врегулюванняТерміниПерелік суб'єктів, на яких поширюються вимоги акта	<ul style="list-style-type: none">Опис класів страхуванняВизначення ризиків в межах класу (там, де є такий розподіл)	<p>Особливості укладання та виконання договорів, вимоги до їх умов:</p> <ul style="list-style-type: none">страхування життя та здоров'ястрахування від збитківстрахування відповідальності <p>Додаткові вимоги до договорів страхування</p>	<ul style="list-style-type: none">Розрахунок та виплата викупних сум (life)Розрахунок та повернення частини сплаченої страхової премії (non-life)	<ul style="list-style-type: none">Контроль з боку НБУВимоги щодо подання документів / інформації

Розділ II. Характеристики та класифікаційні ознаки класів страхування, ризиків у межах класів страхування

Класи страхування

страхування
життя та/або
здоров'я

страхування
життя (life)

Клас 19
Страхування
життя

Клас 20
Весільне / до
народження

Клас 23
Пенсійне

страхування
здоров'я (non-life)

Клас 1
НВ

Клас 2
Хвороби

Клас 18
Асистанс

Клас 21
Інвестиційне
страхування
життя

Клас 22
Безперервне
страхування
здоров'я

*будуть врегульовані
окремими Законами*

страхування
від збитків

страхування
майна

Клас 3
Наземні
ТЗ

Клас 4
Залізн.
ТЗ

Клас 5
Повітряні
судна

Клас 6
Водні
судна

Клас 7
Вантажі

Клас 8
Майно
(вогонь)

Клас 9
Майно
(інше)

страхування
фінансових витрат

Клас 14
Кредити

Клас 15
Порука
(гарантії)

Клас 16
Фін ризику

Клас 17
Судові
витрати

Клас 18
Асистанс

страхування
відповідаль-
ності

Клас 10
Відповідальність
(наземний ТЗ)

Клас 11
Відповідальність
(повітряне судно)

Клас 12
Відповідальність
(водне судно)

Клас 13
Інша
відповідальність

Класи та ризики в межах класу

Страхування здоров'я

Клас страхування 1

«Страхування від нещасного випадку (у т.ч. на випадок виробничої травми та професійного захворювання)»

Характерна ознака:

Страхування на випадок розладу здоров'я / інвалідності / смерті внаслідок **нещасного випадку**

Включає:

- страхування на випадок НВ **на виробництві** та **професійного захворювання**;
- страхування від НВ **на транспорті**

Клас страхування 2

«Страхування на випадок хвороби (у т.ч. медичне страхування)»

включає 2 ризики:

- **страхування на випадок хвороби**

Характерна ознака:

Страхування на випадок розладу здоров'я / інвалідності / смерті внаслідок **хвороби**

- **медичне страхування**

Характерна ознака:

Відшкодування / оплата витрат на медичну допомогу, медичні та/або інших послуг (в т.ч. медичне обстеження, забезпечення лікарськими засобами та/або медичними виробами)

За класами 1 та 2 страхова виплата можлива у розмірі:

- **фіксованої суми**;
- **витрат** на отримання медичної допомоги, медичних та/або інших послуг (уключаючи медичне обстеження, забезпечення лікарськими засобами та/або медичними виробами) або організація та оплата їх вартості;
- **поєднання цих варіантів.**

Страхування майна: *транспортні ризики*

Клас страхування 3

«Страхування наземних транспортних засобів (крім залізничного рухомого складу)»

Характерна ознака - страхування на випадок пошкодження/ знищення/ втрати **наземного ТЗ**, а також додаткове обладнання (ДО) до нього

Включає: страхування будь-яких наземних ТЗ (що підлягають державній / відомчій реєстрації, технологічних та ін.)

Клас страхування 4

«Страхування залізничного рухомого складу»

Характерна ознака - страхування на випадок пошкодження/ знищення/ втрати **залізничного рухомого складу** (окремих одиниць рухомого складу), а також ДО до нього

Клас страхування 5

«Страхування повітряних суден»

Характерна ознака - страхування на випадок пошкодження/ знищення/ втрати **повітряного судна**, а також ДО до нього

Включає: страхування цивільних та інших суден, літальних апаратів

Клас страхування 6

«Страхування водних суден (морських суден, суден внутрішнього плавання та інших самохідних чи несамохідних плавучих споруд)»

Характерна ознака - страхування на випадок пошкодження/ знищення/ втрати **водного судна**, а також ДО до нього

Включає: страхування морських суден, суден внутрішнього плавання, інших суден, самохідних чи несамохідних плавучих споруд

Клас страхування 7

«Страхування майна, що перевозиться [включаючи вантаж, багаж (вантажобагаж)]»

Характерна ознака - страхування на випадок пошкодження/ знищення/ втрати **майна, що перевозиться будь-якими видами транспорту**, в т.ч. під час його зберігання

Включає: страхування вантажу, багажу, вантажобагажу та/або **контейнерів**, призначених для перевезення такого майна

Страхування майна: *майнові ризики*

Клас страхування 8

«Страхування майна від вогню та небезпечного впливу природних явищ»

Клас страхування 9

«Страхування майна від шкоди, заподіяної градом, морозом, іншими подіями (включаючи крадіжку, розбій, грабіж, умисне пошкодження/знищення майна), крім подій, визначених у класі 8»

Характерна ознака:

Страхування на випадок пошкодження/ знищення/ втрати **майна внаслідок:**

- вогню/пожежі з будь-якої причини (крім підпалу), в т.ч. удар блискавки, вибух, падіння літальних апаратів;
- природних явищ (крім морозу та граду);
- ядерної енергії.

- граду, морозу;
- протиправних дій третіх осіб, включаючи крадіжку, розбій, грабіж, умисне пошкодження / знищення майна, підпал;
- інших страхових ризиків, передбачених договором страхування.

Включає страхування:

- рухомого, нерухомого та іншого майна (в т.ч. страхування зелених насаджень іншого призначення, ніж сільськогосподарське);
- сільськогосподарської продукції (в т.ч. посівів та врожаю, багаторічних насаджень та/або сільськогосподарських тварин);
- тварин, іншого призначення, ніж сільськогосподарське.

У договорах комплексного страхування за класами страхування 8 і 9 можуть визначатися спільні страхова сума та інші умови страхового покриття, розмір страхової премії для обох класів страхування (без розбивки за класами)

Страхування відповідальності: *транспортні ризики*

Клас страхування 10

«Страхування відповідальності, яка виникає внаслідок використання наземного транспортного засобу (у т.ч. відповідальності перевізника)»

Включає 3 ризики:

1) страхування відповідальності власників наземних транспортних засобів, що здійснюється **відповідно до Закону “Про ОСЦПВ”**;

2) страхування відповідальності, яка виникає внаслідок використання (експлуатації) наземних транспортних засобів (включаючи залізничний транспорт), **іншої, ніж визначена Законом “Про ОСЦПВ”**;

3) страхування відповідальності **при перевезеннях наземним ТЗ**, що включає:

- відповідальність перевізника (експедитора);
- відповідальність суб'єкта перевезення небезпечних вантажів.

Клас страхування 11

«Страхування відповідальності, яка виникає внаслідок використання повітряного судна (у т.ч. відповідальності перевізника)»

Включає 2 ризики:

1) страхування відповідальності, яка виникає внаслідок **використання (експлуатації) повітряного судна**;

2) страхування відповідальності **при перевезеннях повітряним судном**, що включає:

- відповідальність перевізника (експедитора);
- відповідальність суб'єкта перевезення небезпечних вантажів.

Клас страхування 12

«Страхування відповідальності, яка виникає внаслідок використання водного судна (у т.ч. відповідальності перевізника)»

Включає 2 ризики:

1) страхування відповідальності, яка виникає внаслідок **використання (експлуатації) водного судна**;

2) страхування відповідальності **при перевезеннях водним судном**, що включає:

- відповідальність перевізника (експедитора);
- відповідальність суб'єкта перевезення небезпечних вантажів.

Страхування відповідальності: загальна відповідальність

Клас страхування 13

«Страхування іншої відповідальності (крім визначеної у класах 10, 11, 12)»

Включає 3 ризики:

1) страхування відповідальності перед третіми особами **з обмеженнями та особливостями**, які надають підстави для застосування спрощеного підходу для розрахунку капіталу платоспроможності та мінімального капіталу:

- розширений період подання вимог - не більше ніж 1 рік;
- договори страхування без ретроактивної дати;

2) страхування відповідальності перед третіми особами **без обмежень та особливостей**, які надають підстави для застосування спрощеного підходу для розрахунку капіталу платоспроможності та мінімального капіталу;

3) страхування відповідальності **оператора ядерної установки** відповідно до Закону “Про цивільну відповідальність за ядерну шкоду та її фінансове забезпечення”, без обмежень та особливостей, які надають підстави для застосування спрощеного підходу для розрахунку капіталу платоспроможності та мінімального капіталу.

За ризиками 1 та 2 може бути застрахована відповідальність внаслідок:

- провадження певного виду господарської діяльності;
- виконання професійних обов'язків (страхування професійної відповідальності);
- вироблення продукції чи надання послуг;
- користування майном, експлуатації об'єкта, що може становити небезпеку;
- проведення або участі в певних заходах;
- професійна відповідальність;
- за невиконання суб'єктом режиму спільного транзиту обов'язку із сплати митних платежів (відповідно до Митного Кодексу України);
- інші види відповідальності.

Страхування фінансових витрат

Клас страхування 14 «Страхування кредитів»

Характерна ознака:

Страхування на випадок можливих збитків, понесених **кредитодавцем** у зв'язку з непогашенням/ неповним погашенням позичальником суми кредиту/відсотків внаслідок невиконання або неналежного виконання зобов'язань за договором.

Клас страхування 15 «Страхування поруки (гарантії)»

Характерна ознака:

Страхування на випадок можливих збитків:

- **кредитора** у зв'язку з невиконанням гарантом/поручителем зобов'язань за договором;
- **гаранта/поручителя** у зв'язку з невиконанням боржником (принципалом) своїх зобов'язань перед кредитором (бенефіціаром).

Клас страхування 16 «Страхування інших фінансових ризиків (крім визначених класами 14, 15)»

Характерна ознака:

Страхування на **випадок можливих збитків** внаслідок:

- невиконання контрагентом договірних зобов'язань;
- перерви в господарській діяльності;
- припинення права власності;
- втрати роботи та/або доходу;
- неможливості здійснення подорожі;
- пов'язані із іншими фін. ризиками.

Клас страхування 17 «Страхування судових витрат»

Характерна ознака:

Страхування на випадок можливих збитків у зв'язку з **судовими витратами** та іншими витратами, що пов'язані з захистом порушених або оспорюваних прав і охоронюваних законом інтересів страхувальника або третьої особи, якщо страхувальник є відповідачем. Може включати також страхування **витрат на позасудове врегулювання** спору.

Клас страхування 18 «Страхування витрат, пов'язаних з наданням допомоги (асистанс) особам, які потрапили у скрутне становище під час здійснення подорожі»

Включає 2 ризики:

- 1) **страхування медичних витрат**, пов'язаних з наданням допомоги (асистанс) під час здійснення подорожі по Україні або за кордоном;
 - 2) **страхування інших витрат**, пов'язаних з наданням допомоги (асистанс) під час здійснення подорожі по Україні або за кордоном.
- Допомога (асистанс) може надаватися у грошовій формі та/або шляхом надання відповідних послуг.

Страхування життя (1/3)

Клас страхування 19

«Страхування життя (інше, ніж передбачено класами 20, 21, 22, 23)»

Договір, укладений за класом 19, характеризується:

1) наявністю хоча б одного з **основних ризиків**:

дожиття до визначеного віку

для договорів з накопичувальною складовою

дожиття до визначеної дати

смерть з будь-якої причини

для договорів з ризиковою складовою

2) договір з накопичувальною складовою може включати **основний ризик смерті з будь-якої причини**

3) можливістю включення до договору страхування **допоміжних ризиків**, пов'язаних з життям, здоров'ям та працездатністю застрахованої особи, а також звільнення страхувальника - ФО від сплати чергових страхових премій (їх частин)

Договори з **накопичувальною складовою** можуть укладатися:

За **традиційним страховим продуктом**

у договорі передбачається:

- 1) фіксований розмір страхової суми та/або страхових виплат;
- 2) фіксований розмір страхових премій;
- 3) визначена періодичність сплати страхової премії;
- 4) з гарантованим інвестиційним доходом;
- 5) визначені умови редукування та виплати викупної суми;

Договір може передбачати ризики страхування подружжя.

За **універсальним страховим продуктом** (зі змінюваним розміром страхової суми та/або страхових премій):

- 1) порядок визначення розміру страхової суми зазначається у договорі;
- 2) договір не містить страхового тарифу, визначеного розміру страхової премії та періодичності її сплати для основного ризику дожиття;
- 3) договір не містить редукування розмірів страхових сум/ виплат, але може містити умови перерозподілу сплаченої премії за дожиттям на допоміжні ризики та основний ризик смерті з будь-якої причини;
- 4) договір не містить розмір (величину) гарантованого інвестиційного доходу.

Страхові виплати здійснюються: **одноразово** (у розмірі страхової суми або її частини чи з поверненням страхової премії (її частини) чи **у формі анuitету** (довічно чи протягом визначеного періоду)

Страхування життя (2/3)

Клас страхування 20

«Страхування життя до шлюбу та до народження дитини»

Договір, укладений за класом 20, характеризується:

1) наявністю одного з **основних ризиків**:

дожиття до шлюбу

дожиття до народження дитини

2) може передбачати основний ризик **смерті з будь-якої причини**.

Договір повинен містити:

- страхування виключно основних ризиків;
- фіксований розмір страхової суми та страхових премій і визначену періодичність сплати такої премії;
- страховий тариф за кожним страховим ризиком та/або групою страхових ризиків дожиття та смерті та/або за договором страхування життя в цілому;
- умови редукування (зменшення) страхових сум/ виплат у разі несплати страхової премії у визначені договором розмірі та строки;
- розмір (величину) гарантованого інвестиційного доходу;
- мінімальний розмір викупної суми

У разі настання страхового випадку здійснюється одноразова виплата у розмірі страхової суми або її частини чи повернення страхової премії (її частини).

Договір може передбачати звільнення страхувальника - ФО від сплати чергових страхових премій (їх частин) у разі настання страхового випадку.

Страхування життя (3/3)

Клас страхування 23 «Пенсійне страхування»

Договір, укладений за класом 23, характеризується:

1) наявністю одного з **основних ризиків**:

дожиття до визначеного віку

дожиття до визначеної дати

2) наявністю основного ризику **смерті з будь-якої причини** протягом періоду між початком дії договору та дожиттям до визначеного віку/дати

3) здійсненням рівномірних страхових виплат у формі анuitету

4) може передбачати основний ризик смерті з будь-якої причини протягом усього періоду здійснення страхових виплат у формі анuitету або його частини

5) повинен передбачати одну з таких умов страхування:

страхування довічної пенсії,
з урахуванням вимог законодавства в
сфері недержавного пенсійного
забезпечення

страхування додаткової пенсії,
що передбачає здійснення страхових виплат у формі анuitетів
довічно або протягом визначеного періоду у разі дожиття до
визначеного віку /дати за умови, що такий вік є не менш як на 10 років
менший від пенсійного віку, який надає право на пенсію за
загальнообов'язковим державним пенсійним страхуванням

6) забороняється визначення в договорі пенсійного страхування умов гарантованого інвестиційного доходу

7) страхові виплати здійснюються:

- у разі дожиття – у формі анuitету (довічно або протягом визначеного строку);
- у разі смерті – одноразово або у формі анuitету протягом визначеного строку.

Строк здійснення страхової виплати у формі анuitету на визначений строк має складати не менше ніж 10 років з дати дожиття до визначених договором пенсійного страхування віку чи дати

Розділ III. Особливості укладання та виконання договорів страхування

Особливості здійснення діяльності зі страхування життя та/або здоров'я

- 1 Встановлення вимог щодо ідентифікації кожної застрахованої особи у договорі страхування (крім укладення договорів «знеособленого» страхування за класами 1 та 2)
- 2 Обов'язкове надання письмової згоди застрахованої особи на страхування при укладенні договорів страхування життя
- 3 Встановлення вимог щодо ідентифікації вигодонабувача у договорі страхування (у разі його визначення) та наявності чіткого розподілу розміру належної страхової виплати кожному вигодонабувачу (якщо їх визначено декілька)
- 4 Необов'язкове зазначення у договорі страхового тарифу за ризиком «медичне страхування» (класу 2) та ризиком «страхування медичних витрат» (класу 18)
- 5 Визначення порядку здійснення виплат залежно від варіанту виплати:
 - «фіксована сума» – застрахованій чи іншій особі, визначеній договором
 - «у розмірі понесених витрат» – мед.закладу, асистансу, застрахованій чи іншій особі, яка понесла витрати
- 6 Особливості визначення грошових зобов'язань сторін в розрахункових величинах, відмінних від національної валюти та від іноземної валюти, за договором страхування життя
- 7 Встановлення обмеження щодо розміру (величини) гарантованого інвестиційного доходу, що застосовується для розрахунку страхового тарифу за договорами страхування життя (не більше 4% річних)
- 8 Додаткові вимоги щодо зазначення у договорі страхування життя порядку та умов дострокового припинення чи розірвання такого договору та їх правові наслідки

Особливості здійснення діяльності зі страхування від збитків

- 1 Встановлення вимог щодо ідентифікації кожного об'єкта (групи об'єктів), що приймаються на страхування
- 2 Встановлення вимог щодо ідентифікації вигодонабувача у договорі страхування (у разі його визначення) та наявності чіткого розподілу розміру належної страхової виплати кожному вигодонабувачу (якщо їх визначено декілька)
- 3 Обов'язкове зазначення страхової суми щодо кожного об'єкта (групи об'єктів), інших умов страхового покриття, що є індивідуальними для об'єкта/групи таких об'єктів
- 4 Необов'язкове зазначення у договорі страхового тарифу за класами страхування 14-18
- 5 Визначення порядку здійснення виплат за договорами страхування від збитків :
 - страхувальнику, вигодонабувачу, іншій особі, яка має право на страхову виплату
 - асистуючій компанії (за класами 16 та 18);
 - іншій установі або особі, що здійснює або здійснила ремонт пошкодженого застрахованого майна
- 6 Необхідність приведення страхової суми до дійсної вартості майна при її перевищенні за класами 3-9

Особливості здійснення діяльності зі страхування відповідальності

1 Встановлення вимог щодо ідентифікації особи, відповідальність якої застрахована (у разі її визначення)

2 Визначення видів шкоди, яка може покриватися по договору страхування відповідальності (майнова (матеріальна) або немайнова шкода, уключаючи шкоду життю, здоров'ю, працездатності особи, збитки, завдані майну особи та/або внаслідок порушення майнових прав та/або інтересів особи, фінансові збитки, шкоду навколишньому природному середовищу)

3 Можливість визначення розширеного періоду та ретроактивної дати у договорах страхування відповідальності

4 Необов'язкове зазначення у договорі страхового тарифу за класами страхування 10-13

5 Визначення порядку здійснення виплат за договорами страхування відповідальності:

- потерпілій третій особі, її спадкоємцю чи правонаступнику, законному представнику або іншій особі, яка має право на її отримання відповідно до законодавства
- страхувальнику/особі, відповідальність якої застрахована (у разі самостійного відшкодування шкоди)
- закладу охорони здоров'я, іншій установі або особі, що здійснює або здійснила лікування потерпілої третьої особи, ремонт пошкодженого майна третьої особи

6 Можливість врегулювання страхових випадків шляхом досудового врегулювання спору та/або за рішенням суду

Додаткові вимоги до договорів страхування (1/2)

Вимоги до порядку затвердження/ змін загальних умов страхових продуктів:

- окремі загальні умови (ЗУСП) для кожного продукту
- можливість розробки за одним класом страхування декілька ЗУСП для різних страхових продуктів
- можливість поєднання класів (ризиків в межах класів) в одному страховому продукті
- зазначення у договорі страхування назви та реквізитів ЗУСП, а також гіпер-посилання на сторінку веб-сайту, де вони розміщені
- зміни до ЗУСП вносяться шляхом викладення їх у новій редакції (попередня редакція припиняє дію)

Вимоги до договорів комплексного страхування

- можливість укладення договорів комплексного страхування (поєднання класів (ризиків в межах класів) в одному страховому продукті та договорі страхування)
- визначення у договорі страхування страхового покриття та розміру страхової премії за кожним класом страхування (кожним ризиком в межах класів страхування), крім договорів комплексного страхування за класами страхування 8 і 9, для яких визначається спільна страхова сума/ страхова премія та інші умови страхового покриття

Вимоги до розміщення інформації на веб-сайті страховика

- розміщення на веб-сайті не пізніше ніж за:
 - для ЗУСП - 1 день до дати укладення першого договору страхування відповідно до цих ЗУСП
 - для публічної частини договору страхування (при укладенні шляхом приєднання) - 1 день до дати приєднання першого клієнта (страхувальника) до такого договору страхування
- зазначення строку дії ЗУСП/ публічної частини договору на веб-сайті
- строк зберігання у вільному доступі на сайті ЗУСП/публічної частини договору - протягом строку дії договорів страхування + 5 років з дати закінчення строку дії останнього договору страхування / дати повного виконання зобов'язань за виплатами накопичувальної складової за договорами страхування життя

Додаткові вимоги до договорів страхування (2/2)

Вимоги щодо визначення інформації, що має істотне значення для прийняття страховиком рішення про укладення договору страхування, та/або про розмір страхової премії за договором страхування

в ЗУСП та у заяві на страхування (якщо договір страхування укладається на підставі такої заяви) визначається вичерпний перелік інформації, яку страхувальник зобов'язаний повідомити перед укладенням договору, та яка має істотне значення, включаючи інформацію:

- про об'єкт страхування, в т.ч. інформацію про чинні договори страхування щодо цього об'єкта страхування;
- обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику (визначення ймовірності та вірогідності настання страхового випадку і розміру можливих збитків);
- інформацію про наявність на законних підставах або на підставі інших правовідносин страхового інтересу щодо об'єкту страхування, включаючи наявність такого інтересу у вигодонабувача (у разі його визначення)

Вимоги щодо зазначення розміру витрат на укладення та виконання договору (крім накопичувального страхування життя)

- встановлення в ЗУСП граничної частки витрат на укладення та виконання договорів страхування за таким продуктом
- визначення у договорі страхування фактичної частки витрат страховика на укладення та виконання конкретного договору страхування
- встановлення заборони на укладення договорів страхування, що передбачають фактичну частку витрат у розмірі більшому, ніж передбачено загальними умовами

Вимоги при достроковому припиненні дії договору:

- страховик вираховує фактичні витрати на укладення та виконання договору страхування, зазначені у договорі страхування.
- якщо розмір фактичних витрат не зазначений у договорі страхування – такі витрати не вираховуються (дорівнюють 0)

Розділ IV. Особливості дострокового припинення договорів страхування

Розрахунки при достроковому припиненні договорів страхування

Non-life

Порядок повернення страхової премії у повному обсязі чи її частини при достроковому припиненні дії договорів страхування за різних обставин:

- На вимогу Страхувальника або Страховика
- Через несплату чергової страхової премії
- У разі смерті / ліквідації страхувальника
- Розірвання договірних відносин на виконання вимог статті 39-3 Податкового кодексу України
- Визнання судом договору недійсним
- За інших обставин

Строки повернення страхової премії / її частини

Life

Порядок розрахунку викупної суми до виплати при достроковому припиненні дії договору страхування за різних обставин:

- На вимогу Страхувальника або Страховика
- Страховик припиняє діяльність та передає портфель
- Розірвання договірних відносин на виконання вимог статті 39-3 Податкового кодексу України
- За інших обставин

Строки здійснення виплати

Набрання чинності

Постанова набирає чинності з 01 січня 2024 року

З 01.01.2024 страховики укладають договори страхування на підставі нових «Характеристик та класифікаційних ознак ...». До переоформлення ліцензії на класи страхування договори укладаються на підставі таблиці трансформації видів страхування в класи (п.18 розділу «Прикінцеві та перехідні положення» Закону 1909

Договори страхування, укладені до 01.01.2024, продовжують діяти на умовах, на яких вони були укладені.
Внесення змін до таких договорів та їх дострокове припинення здійснюється відповідно до вимог нового Закону 1909 та нових «Характеристик та класифікаційних ознак ...»

Зауваження та пропозиції

Публічне обговорення триває до **30 липня 2023** року

Пропозиції та зауваження необхідно направляти на адресу електронної пошти: [NBFI.regulations@bank.gov.ua](mailto:NBFi.regulations@bank.gov.ua) або надіслати на поштову адресу Національного банку: вул. Інститутська, 9, м. Київ-8, 01601

За результатами опрацювання пропозицій та зауважень перед затвердженням фінальної версії акту Національний банк передбачає провести зустріч з учасниками ринку

Дякуємо за увагу!

Національний
банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)